

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1621/2019
24.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Радовановић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Његош“ са седиштем у Нишу, чији је пуномоћник Мирјана Бурић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 34/2019 од 08.02.2019. године у седници одржаној 24.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 34/2019 од 08.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 4792/17 од 21.09.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиље, којим је тражила да се утврди да је решење тужене број ...-.... од 11.07.2016. године незаконито, као и да се обавезе тужена да тужиљу врати на рад са 100% норме. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженој на име трошкова поступка плати 70.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 34/2019, одбијена је, као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11,...87/18), и утврдио да ревизија није основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код тужене и обављала је послове ... . На основу анекса уговора о раду од 19.10.2015. године и коначног решења директора тужене од 14.09.2015. године, утврђено је да је

делимично престала потреба за радом тужиље на пословима ... за 50% од пуног радног времена. Према споразуму о преузимању запослене закљученог између ЕТШ „...“ Ниш и тужене 19.10.2015. године, тужилја је преузета у ЕТШ „...“ Ниш, ради обављања послова ... почев од 20.10.2015. године, са 50% радног времена. Услед делимичног престанка потребе за радом тужиље и преузимања тужиље у ЕТШ „...“ Ниш, анексом од 19.10.2015. године промењен је уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности тужиље од 01.09.2006. године у делу у којме је одређено радно време запослене и то тако што се радно време предвиђено чланом 4. уговора почев од 20.10.2015. године смањује са пуног радног времена на 50% од пуног радног времена, односно на 4 сата дневно, што је 20 сати недељено. Решењем о престанку потребе за радом запослене од 29.06.2016. године утврђено је да је престала потреба за радом тужиље на пословима ... и да остварује право на мере за запошљавање у складу са чланом 37. Посебног колективног уговора за запослену у основним и средњим школама и домовима ученика. Спорним решењем Школског одбора тужене од 11.07.2016. године, одбијен је приговор тужиље на решење директора од 29.06.2016. године, као неоснован. Споразумом о упућивању на рад другог послодавца тужилја је упућена на рад на одговарајуће послове у Специјалну школу са ... „...“ Ниш, због престанка потребе за њеним радом, за 4 часа дневно, односно 20 часа недељно, што је 50% од пуног радног времена, почев од 18.11.2016. године, са правом да се по истеку рока, на који је упућена на рад код другог послодавца, врати на рад код тужене. Решењем тужене од 07.10.2016. године, тужилја је одређено да мирује радни однос код тужене од дана ступања на привремени рад код другог послодавца, почев од 09.10.2016. године до 18.11.2016. године. Уговором о раду од 19.11.2016. године тужилја је са туженом засновала радни однос ради обављања послова ... школе са непуним радним временом у трајању од 4 часа дневно, односно 20 часова недељно, што је 50% од пуног радног времена и радни однос је засновала на недређено време почев од 19.11.2016. године.

Правилником о организацији и систематизацији послова тужене од 07.03.2014. године, чланом 18. одређено је да код тужене постоје послови стручних сарадника и то педагог, психолог, библиотекар, чланом 22. дат је опис послова радног места педагога а чланом 23. опис послова психолога. Изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 15.09.2016. године, чланом 4. приписано је да се у члану 18. додаје нови став који гласи: у школској 2016/2017 години послове стручних сарадника обавља следећи број извршилаца и то педагог – 1 извршилац, психолог – 0 извршилаца. Изменама и допунама Правилника од 27.02.2017. године чланом 1. прописано је да се мења члан 18. став 2. и да гласи: у школској 2016/2017 години послове стручних сарадника обавља следећи број извршилаца и то педагог – 1 извршилац, психолог – 0,5 извршилаца. Изменама и допунама Правилника од 15.09.2017. године чланом 1. Прописано је да се мења члан 18. став 2. и да гласи: у школској 2017/2018 години послове стручних сарадника обавља следећи број извршилаца: и то педагог 0,5 извршилаца, психолог – 0,5 извршилаца. У школској 2016/2017 години код тужене је било 1,5 извршилаца на пословима ... и то ББ са пуним радним временом од 100% и тужилја са непуним радним временом од 50% од пуног радног времена. Записником о утврђивању ранг листе запослених за чијим радом је престала потреба од 27.06.2016. године, Комисија је утврдила ранг листу запослених за чијим радом је престала потреба у 2016. години, између осталих престала је потреба стручних сарадника у школи, педагога и психолога, а применом критеријума из члана 34. Посебног колективног уговора, на основу достављене документације, дат је табеларни приказ броја бодова за ББ по критеријуму остварен рад у радном односу и

иста је бодована са 78 бодова, за образовање 20 бодова, за педагошки допринос 4 бода и за имовно стање 1 бод, укупно 103 бода, док је тужила за рад остварен у радном односу бодована са 50 бодова, за образовање 20 бодова, за педагошки допринос 1 бод и за имовно стање 1 бод, укупно 72 бода. У време сачињавања ранг листе тужила је имала 25 година рада у радном односу, а 5 година је самостално уплаћивала доприносе.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили, као неоснован захтев тужиле, којим је тражила да се утврди да је решење тужене број ...-... од 11.07.2016. године незаконито, као и да се обавезе тужена да тужилу врати на рад са 100% норме.

Чланом 137. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15 – аутентично тумачење 68/15 и 62/16 – одлука УС), који се примењује у овом случају, прописано је да наставнику, васпитачу и стручном сараднику сваке школске године директор решењем утврђује статус у погледу рада са пуним или непуним радним временом, на основу Програма образовања и васпитања, годишњег плана рада и поделе часова за извођење наставе и других облика непосредног образовног-васпитног рада са ученицима (допунски, додатни, индивидуализовани, припремни рад и друге облике рада у складу са посебним законом), ставом 2. да наставник, васпитач и стручни сарадник који је распоређен за део прописане норме свих облика непосредног рада са децом и ученицима, има статус запосленог са непуним радним временом, док је ставом 3. прописано да наставник, васпитач и стручни сарадник који је остао нераспоређен, остварује права запосленог за чијим је радом престала потреба, у складу са законом. Чланом 131. ставом 1. истог закона, прописано је да запослени који је у установи у радном односу на неодређено време а остаје нераспоређен или има статус запосленог са непуним радним временом на основу члана 137. став 2. и 3. овог закона, остварује право на преузимање стављањем на листу запослених са које се врши преузимање, ставом 2. да листа из става 1. овог члана утврђује се до 15. августа за сваку наредну школску годину, у оквиру школске управе по јединицама локалне самоуправе, а на основу пријава установа о запосленима који имају право на преузимање. Право на преузимање остварује се споразумом, уз сагласност запосленог. Према члану 10. Правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања, који је у примени у спорном периоду, школа величине 16-23 одељења има 1 извршиоца на пословима стручног сарадника и то педагога или психолога, по ком основу је код тужене за 0,5 извршиоца престала потреба за радом.

Чланом 34. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/15), прописани су критеријуми за утврђивање запослених за чијим је радом престала потреба, као и начин њиховог вредновања. Чланом 36. прописано је, да решење којим се утврђује да је престала потреба за радом запосленог, доноси директор, на основу предлога Комисије коју именује орган управљања установе, на предлог синдиката, а чланом 38. да радни однос запосленог за чијим је радом престала потреба не може престати без његове сагласности: за време трудноће или са дететом до две године старости, запосленом самохраном родитељу, запосленом чије дете има тешки инвалидитет, ако оба брачна друга раде у истој установи, једном од брачних другова, запосленом мушкарцу који има најмање 35 година стажа осигурања и запосленој жени која има најмање 30 година

стажа осигурања, без њихове сагласности под условом да не испуњава један од услова за пензију.

Тужила оспорава законитост решења тужене број ...-... од 11.07.2016. године, због погрешне примене материјалног права односно погрешне примене мерила и критеријума приликом бодовања, истичући да није правилно бодована, јер тужена није имала у виду њен укупан радни стаж од 30 година, и да у смислу члана 38. Посебног колективног уговора тужили, без њене сагласности, није могао да престане радни однос.

У школској 2016/2017 години код тужене је било 1,5 извршилаца на пословима ... и то ББ са пуним радним временом од 100% и тужила са непуним радним временом од 50% од пуног радног времена. Код тужене су наступиле организационе, економске и друге промене у смислу члана 10. Правилника о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања, по ком основу је код тужене престала потреба за радом и за 0,5 извршиоца на пословима ... . Поступак утврђивања вишка запослених код тужене спроведен је у складу са чланом 34. - 37. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, тако што је Комисија, коју је именовао орган управљања тужене, применила прописане критеријуме у односу на запослене који обављају послове стручног сарадника (рад остварен у радном односу, образовање, резултати на такмичењу, педагошки однос у раду, имовно стање, здравствено стање, број деце на школовању) и сачинила ранг листу, и дала предлог. У време сачињавања ранг листе тужила је имала 25 година рада у радном односу, а 5 година је самостално уплаћивала доприносе. Из ранг листе следи да је тужила за рад остварен у радном односу бодована са 50 бодова, за образовање 20 бодова, за педагошки допринос 1 бод и за имовно стање 1 бод, укупно 72 бода. На основу предлога Комисије, директор тужене је донео решење којим је утврђено да је престала потреба за радом тужиле, а спорним решењем Школског одбора тужене одбијен је приговор тужиле изјављен против наведеног решења директора тужене. Тужила оспорава правилност бодовања у вези радног односа. Према члану 34. ставу 1. тачки 1. Посебног колективног уговора, рад остварен у радном односу бодује се са 1 бодом за сваку годину рада остварену у радном односу и за сваку годину рада остварен у радном односу у установама образовања 1 бодом, при томе исти члан садржи јасно и прецизно одређење шта се не сматра радним односом и то време проведено на раду по основу уговора о привременим и повременим пословима, уговора о делу, уговора о стручном оспособљавању и усавршавању, уговор о допунском раду, као и посебан стаж осигурања у складу са прописима ПИО (рођење трећег детета, спортски стаж, време за које је осигураник самостално уплаћивао доприносе) као и време обављања самосталне делатности. Код утврђеног, да је тужила у време спровођења поступка престанка потребе за радом запослених имала 25 година рада у радном односу, а да је 5 година самостално уплаћивала доприносе, што се не сматра радним односом, већ једним од права које је прописано Законом о пензијском и инвалидском осигурању, то следи да су нижестепени судови правилно закључили да тужила неосновано оспорава примену критеријума у односу на друге запослене и обрачун бодова по том критеријуму.

Сходно напред наведеном, односно да је тужена спровела поступак за утврђивање запослених за чијим је радом престала потреба за пуним или непуним радним временом код тужене, који поступак је спроведен у складу са Посебним колективним уговором за запослене у основним и средњеим школама и домовима

ученика, уз примену прописаних критеријума, у складу са којима је тужила правилно бодована у односу на рад остварен у радном односу, то су неосновани наводи ревизије којима се указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су одбили као неоснован њен захтев којим је тражила поништај спорног решења тужене.

Осим тога, спорним решењем о престанку потребе за радом тужиле утврђено је да је престала потреба за њеним радом на пословима психолога али је тужила остварила право на мере за запошљавање у складу са чланом 37. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика и сагласно споразуму о упућивању на рад код другог послодавца тужила је упућена на рад на одговарајуће послове у Специјалну школу са ... „...“ Ниш, са правом да се по истеку рока на који је упућена на рад код другог послодавца, врати на рад код тужене, а решењем тужене од 07.10.2016. године тужилци је одређено да јој мирује радни однос од дана ступања на привремени рад код другог послодавца почев од 09.10.2016. године до 18.11.2016. године. Тужила је, након што јој је престао радни однос код послодавца код кога је упућена на рад, са туженом 19.11.2016. године закључила уговор о раду, према ком уговору је засновала радни однос после мировања радног односа, ради обављања послова ... школе са непуним радним временом у трајању од 4 часа дневно, односно 20 часова недељно, што је 50% од пуног радног времена, који радни однос је заснован на неодређено време почев од 19.11.2016. године, као и што је био пре доношења спорног решења.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић